

ZÁKON

kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna školského zákona

Čl. I

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 158/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 624/2006 Sb., zákona č. 217/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 343/2007 Sb., zákona č. 58/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 242/2008 Sb., zákona č. 243/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 49/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 378/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 331/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 370/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 82/2015 Sb., zákona č. 178/2016 Sb., zákona č. 230/2016 Sb., zákona č. 101/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 167/2018 Sb., zákona č. 46/2019 Sb., zákona č. 284/2020 Sb., zákona č. 349/2020 Sb., zákona č. 403/2020 Sb., zákona č. 94/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 152/2023 Sb. a zákona č. 183/2023 Sb., se mění takto:

1. § 59 až 60g včetně nadpisů znějí:

„Přijímání ke vzdělávání ve střední škole

§ 59

Podmínky přijetí ke vzdělávání ve střední škole

(1) Ke vzdělávání ve střední škole lze přijmout uchazeče, který splnil povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončil základní vzdělávání, pokud tento zákon nestanoví jinak, a který při přijímacím řízení splnil podmínky pro přijetí prokázáním zdravotní způsobilosti, stanoví-li tak nařízení vlády upravující soustavu oborů vzdělání, a vhodných schopností, vědomostí a zájmů.

(2) O přijetí uchazeče ke vzdělávání ve střední škole rozhoduje ředitel této školy.

(3) Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání se oborem středního vzdělání rozumí také

- a) stejný obor středního vzdělání v různých školách,
- b) stejný obor středního vzdělání s různým zaměřením školního vzdělávacího programu,
- c) stejný obor středního vzdělání v různé formě vzdělávání.

§ 60

Organizace přijímacího řízení

(1) Přijímací řízení do prvního ročníku oborů středního vzdělání se uskutečňuje v jednotlivých kolech vyhlášených ředitelem školy. Ředitel školy vyhláší pro každé kolo přijímacího řízení do oboru středního vzdělání kritéria přijímacího řízení.

(2) V přijímacím řízení do oboru středního vzdělání s maturitní zkouškou se koná jednotná zkouška, není-li dále stanoveno jinak. Při přijímacím řízení do oboru středního vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, s výjimkou oboru středního vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou, a do zkráceného studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou podle § 85 se jednotná zkouška nekoná.

První kolo přijímacího řízení

§ 60a

Přihláška

(1) Pro první kolo přijímacího řízení může uchazeč podat přihlášku nejvýše do 3 oborů středního vzdělání bez talentové zkoušky a do 2 oborů středního vzdělání s talentovou zkouškou.

(2) Přihlášku podává uchazeč střední škole. Za nezletilého uchazeče podává přihlášku zákonný zástupce. U uchazečů s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou může v nezbytných případech podat přihlášku ředitel příslušného školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, přičemž o podání přihlášky bezodkladně informuje zákonného zástupce uchazeče.

(3) Přihlášku je možné podat

a) prostřednictvím informačního systému o přijímacím řízení na základě prokázání totožnosti s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci

1. zletilého uchazeče,
2. zákonného zástupce nezletilého uchazeče, nebo
3. osoby podle odstavce 2 věty poslední,

b) v podobě výpisu získaného z informačního systému o přijímacím řízení bez prokázání totožnosti s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci, nebo

c) na tiskopisu, který stanoví ministerstvo a zveřejní jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Součástí přihlášky podané zákonným zástupcem nebo osobou podle odstavce 2 věty třetí je čestné prohlášení podávající osoby, že nezletilý uchazeč souhlasí s jejím podáním a obsahem.

(5) Součástí přihlášky jsou kopie dokladů stanovených prováděcím právním předpisem, včetně kopie posudku o splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor středního vzdělání, pokud je stanovena nařízením vlády upravujícím soustavu oborů vzdělání. Ředitel školy může účastníka řízení vyzvat k předložení originálu nebo úředně ověřené kopie dokladu a účastník řízení je povinen daný doklad předložit, jinak se skutečnost považuje za neprokázanou.

(6) Překlad dokladu vyhotoveného v cizím jazyce nemusí být úředně ověřený. Ředitel školy může účastníka řízení v případě pochybností o správnosti překladu vyzvat k předložení úředně ověřeného překladu a účastník řízení je povinen daný doklad předložit, jinak se skutečnost doložená přeloženým dokladem považuje za neprokázanou.

§ 60b

Pořadí oborů středního vzdělání v přihlášce

(1) Uchazeč v přihlášce uvede pořadí oborů středního vzdělání, do kterých podává přihlášku.

(2) Pořadí uvedené v přihlášce vyjadřuje přednostní volbu oboru středního vzdělání.

(3) Po uplynutí termínu pro podání přihlášky nelze pořadí oborů středního vzdělání změnit.

§ 60c

Podání přihlášky prostřednictvím informačního systému o přijímacím řízení a úkony v přijímacím řízení

(1) Uchazeč, který podává přihlášku způsobem podle § 60a odst. 3 písm. a), vyplní v informačním systému o přijímacím řízení jeden formulář přihlášky a vloží do něj doklady pro všechny obory středního vzdělání, do kterých se hlásí. Dnem, kdy uchazeč potvrdí přihlášku v informačním systému o přijímacím řízení, je přihláška podána do všech oborů středního vzdělání, do kterých se uchazeč hlásí.

(2) Pokud je přihláška podána způsobem podle § 60a odst. 3 písm. a), ředitel školy činí úkony v přijímacím řízení prostřednictvím informačního systému o přijímacím řízení. Věta první neplatí, pokud zletilý uchazeč nebo osoba podle § 60a odst. 2 věty druhé nebo poslední sdělí řediteli školy, že o činění úkonů ředitelem školy v přijímacím řízení prostřednictvím informačního systému o přijímacím řízení nemá zájem. Úkony ředitele školy podle věty první neobsahují podpis ani elektronickou pečeť.

(3) V případě úkonů podle odstavce 2 je dnem doručení den, kdy se zletilý uchazeč nebo osoba podle § 60a odst. 2 věty druhé nebo poslední do systému přihlásí, přičemž takové doručení má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou. Nepřihlásí-li se do informačního systému o přijímacím řízení osoba ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost zpřístupněna

v informačním systému o přijímacím řízení, považuje se tato písemnost za doručenou do vlastních rukou posledním dnem této lhůty.

(4) Uchazeč může činit úkony v přijímacím řízení v rámci řízení v prvním stupni prostřednictvím informačního systému o přijímacím řízení na základě prokázání totožnosti s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci.

(5) Úkon podle odstavce 4 je učiněn jeho potvrzením v informačním systému o přijímacím řízení.

§ 60d

Podání přihlášky v podobě výpisu

(1) Uchazeč, který podává přihlášku způsobem podle § 60a odst. 3 písm. b), vyplní v informačním systému o přijímacím řízení jeden formulář přihlášky a vloží doklady podle § 60a odst. 4 a 5 pro každý obor středního vzdělání, do kterého se hlásí.

(2) Uchazeč podá přihlášku v podobě výpisu získaného z informačního systému o přijímacím řízení do všech škol, do jejichž oborů středního vzdělání se hlásí.

§ 60e

Podání přihlášky na tiskopisu

(1) Uchazeč, který podává přihlášku způsobem podle § 60a odst. 3 písm. c), podá přihlášku na tiskopisu do všech škol, do jejichž oborů středního vzdělání se hlásí, spolu s doklady podle § 60a odst. 4 a 5.

(2) Na všech přihláškách na tiskopisu uchazeče musí být pořadí oborů vzdělání shodné.

§ 60f

Dodatečné předložení dokladů

(1) Uchazeč, kterému do doby podání přihlášky nebyl vydán doklad o splnění povinné školní docházky nebo získání stupně vzdělání, který má předložit s přihláškou, předloží tento doklad střední škole nejpozději v den, kdy se stane jejím žákem. Věta první se obdobně použije pro doložení úspěšného ukončení příslušného ročníku podle § 61 odst. 2.

(2) Pokud uchazeč daný doklad nepředloží podle odstavce 1, rozhodnutí o přijetí pozbývá právních účinků.

(3) Ředitel školy může v rámci kritérií přijímacího řízení určit pozdější termín pro předložení dokladů prokazujících plnění kritérií přijímacího řízení, která pro dané kolo přijímacího řízení vyhlásil.

(4) Pokud uchazeč daný doklad nepředloží v termínu podle odstavce 3, považuje se skutečnost za neprokázanou.

§ 60g

Obsah a forma přijímacích zkoušek

- (1) Přijímací zkoušky ověřují předpoklady uchazeče ke vzdělávání v dané škole a v daném oboru středního vzdělání. Součástí přijímací zkoušky může být také školní přijímací zkouška.
- (2) Obsah a forma přijímací zkoušky odpovídají rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání.
- (3) Jednotná zkouška se skládá z písemného testu z českého jazyka a literatury a z písemného testu z matematiky.
- (4) Přípravu zadání testů jednotné zkoušky, distribuci a zpracování a hodnocení výsledků testů zajišťuje ministerstvo nebo jím zřízená a pověřená právnická osoba.
- (5) Na zadání testů jednotné zkoušky jako informaci veřejně nepřístupnou se vztahuje obdobně § 80b.“.

2. Za § 60g se vkládají nové § 60h až 60n, které včetně nadpisů znějí:

„§ 60h

Organizace přijímacích zkoušek

- (1) Uchazeč, který se hlásí alespoň do jednoho oboru středního vzdělání, do kterého se koná jednotná zkouška, může jednotnou zkoušku konat dvakrát. Uchazeč může školní přijímací zkoušku nebo talentovou zkoušku konat jedenkrát v každém oboru středního vzdělání, do kterého podal přihlášku.
- (2) Uchazeč, který se pro vážné důvody k řádnému termínu přijímací zkoušky nedostavil a svoji neúčast písemně nejpozději do 3 pracovních dnů omluvil řediteli školy, ve které měl přijímací zkoušku konat, koná zkoušku v náhradním termínu. V tomto náhradním termínu koná zkoušku i nezletilý uchazeč a uchazeč s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, který se pro vážné důvody k řádnému termínu přijímací zkoušky nedostavil a jeho neúčast omluvil písemně nejpozději do 3 pracovních dnů řediteli školy zákonný zástupce tohoto uchazeče, popřípadě ředitel příslušného školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.
- (3) Zadávací učitel může vyloučit uchazeče z konání jednotné zkoušky, školní přijímací nebo talentové zkoušky, pokud uchazeč vážně nebo opakovaně porušil pravidla pro konání zkoušky nebo jiným způsobem vážně narušil její průběh; zadávací učitel důvody vyloučení uchazeče písemně zaznamená do dokumentace školy.

§ 60i

Způsob hodnocení výsledků přijímacího řízení

(1) Ředitel školy hodnotí splnění kritérií přijímacího řízení uchazečem podle výsledků jednotné zkoušky a dále též podle výsledků školní přijímací zkoušky a talentové zkoušky, pokud jsou součástí přijímacího řízení.

(2) Ředitel školy může stanovit, že hodnotí splnění kritérií přijímacího řízení uchazečem také podle hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání nebo dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče.

(3) Hodnocení jednotné zkoušky se na celkovém hodnocení splnění kritérií přijímacího řízení uchazečem podílí nejméně 60 %; v případě přijímacího řízení do oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou nejméně 40 %. Uchazeči se do celkového hodnocení započítává lepší výsledek z písemného testu z českého jazyka a literatury a písemného testu z matematiky. Další hodnocení splnění kritérií stanoví ředitel školy. Ředitel školy může v rámci kritérií pro přijetí stanovit hranici úspěšnosti v jednotné zkoušce, ve školní přijímací zkoušce, v talentové zkoušce nebo v celkovém hodnocení při přijímacím řízení, které musí uchazeč dosáhnout jako nezbytné podmínky pro přijetí.

§ 60j

Výsledek přijímacího řízení

(1) Ředitel školy zadá do informačního systému o přijímacím řízení výsledné pořadí uchazečů.

(2) Pokud splní kritéria přijímacího řízení více uchazečů než kolik lze přijmout, rozhoduje jejich pořadí podle výsledků hodnocení kritérií přijímacího řízení.

(3) Umístí-li se uchazeč na místě opravňujícím k přijetí do více oborů středního vzdělání, bude přijat do oboru umístěného z těchto oborů středního vzdělání na přednostnějším pořadí uvedeném v přihlášce podle § 60b; do ostatních oborů středního vzdělání nebude uchazeč přijat.

(4) Ministerstvo nebo jím zřízená a pověřená právnická osoba podle výsledků dosažených uchazeči při přijímacím řízení a v souladu s pořadím oborů vzdělání v přihlášce informuje ředitele školy o pořadí uchazečů, kteří budou přijati.

(5) Výsledky přijímacího řízení zveřejní všechny střední školy v den určený prováděcím právním předpisem. Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí ke vzdělávání se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam obsahuje také hodnocení jednotné zkoušky, školní přijímací zkoušky, talentové zkoušky a hodnocení ostatních kritérií, pokud jsou součástí přijímacího řízení. Seznam se zveřejňuje na veřejně přístupném místě ve škole a způsobem umožňujícím dálkový přístup v informačním systému o přijímacím řízení. Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí za oznámená.

(6) Rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí ke vzdělávání se v písemné formě podle správního řádu nevyhotovuje, nevyhlašuje a do spisu se nečiní záznam. Součástí spisu je seznam podle odstavce 5.

§ 60k

Vzdání se práva na přijetí

Uchazeč se může vzdát práva na přijetí do daného oboru středního vzdělání. Vzdáním se práva na přijetí do daného oboru středního vzdělání uchazeči nevzniká právo na přijetí do jiných oborů vzdělání v daném kole přijímacího řízení. Ředitel školy může takto uvolněné místo obsadit až v dalším kole přijímacího řízení.

§ 60l

Odvolání

(1) Odvolání lze podat ve lhůtě 3 pracovních dnů ode dne zveřejnění výsledků přijímacího řízení podle § 60j odst. 5.

(2) Rozhodnutí o přijetí ke vzdělávání přijaté v důsledku opravných a podobných prostředků nemá vliv na přijetí uchazeče do jiného oboru středního vzdělání.

Druhé, třetí a další kolo přijímacího řízení

§ 60m

Druhé kolo přijímacího řízení

(1) Ředitel školy může vyhlásit druhé kolo přijímacího řízení. Pokud ředitel školy stanoví jako součást přijímacího řízení školní přijímací zkoušku nebo pokud je součástí přijímacího řízení talentová zkouška, stanoví jeden řádný termín každé zkoušky. Náhradní termín se nekoná.

(2) V rámci hodnocení výsledků přijímacího řízení do oboru středního vzdělání s maturitní zkouškou ředitel školy zohlední výsledky jednotné zkoušky. Jednotná zkouška se v druhém kole nekoná. Uchazeč, který nekonal jednotnou zkoušku v rámci prvního kola přijímacího řízení, nemůže podat přihlášku do druhého kola přijímacího řízení do oboru středního vzdělání, do kterého se koná jednotná zkouška.

(3) V druhém kole přijímacího řízení může podat přihlášku uchazeč, který

a) nebyl přijat do žádného oboru středního vzdělání v prvním kole, nebo

b) se vzdal práva na přijetí do oboru středního vzdělání po prvním kole v termínu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(4) Nestanoví-li odstavce 1 až 3 jinak, postupuje se ve druhém kole přijímacího řízení obdobně jako v prvním kole.

§ 60n

Třetí a další kola přijímacího řízení

(1) Ředitel školy může vyhlásit třetí a další kolo přijímacího řízení.

(2) V rámci hodnocení výsledků přijímacího řízení může ředitel školy zohlednit výsledky jednotné zkoušky; současně určí náhradní způsob hodnocení v případě uchazečů, kteří jednotnou zkoušku nekonali. Jednotná zkouška se ve třetím a dalším kole nekoná.

(3) Ve třetím a dalším kole přijímacího řízení může podat přihlášku uchazeč, který

a) nebyl přijat do žádného oboru středního vzdělání v přijímacím řízení pro daný školní rok, nebo

b) se vzdal práva na přijetí do oboru středního vzdělání v přijímacím řízení pro daný školní rok v termínu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(4) Ředitel školy vyhotoví a oznámí rozhodnutí v písemné formě. Odvolání lze podat ve lhůtě 3 pracovních dnů ode dne oznámení rozhodnutí.

(5) Přijatý uchazeč do 7 dnů ode dne oznámení rozhodnutí je povinen potvrdit svůj úmysl vzdělávat se v daném oboru středního vzdělání, nejde-li o postup podle § 60l odst. 2. Marným uplynutím lhůty zaniká právo na přijetí do daného oboru středního vzdělání. Uchazeč může potvrdit svůj úmysl pouze v jednom oboru středního vzdělání; vzdáním se práva na přijetí do tohoto oboru středního vzdělání uchazeči vzniká možnost potvrdit svůj úmysl v jiném oboru středního vzdělání.

(6) Pro třetí a další kolo se neuplatní § 60a odst. 1, odst. 3 písm. a) a b), § 60b, § 60c, § 60d, § 60g odst. 3 až 5, § 60h odst. 1 věta první, § 60h odst. 3 a § 60i v rozsahu týkajícím se jednotné zkoušky, § 60j odst. 1 a 3 až 6, § 60k, § 60l odst. 1 a § 62 odst. 4.

(7) Nestanoví-li odstavce 1 až 6 jinak, postupuje se ve třetím a dalším kole přijímacího řízení obdobně jako v prvním kole.“.

3. Nad § 61 se vkládá nadpis „**Společná ustanovení**“.

4. V § 61 odst. 3 se slova „§ 60 až 60g“ nahrazují slovy „§ 60 až 60n“.

5. § 62 včetně nadpisu zní:

„§ 62

Informační systém o přijímacím řízení a předávání údajů

(1) Účelem informačního systému o přijímacím řízení je předávání údajů mezi uchazeči, školou a ministerstvem nebo jím zřízenou a pověřenou osobou, činění některých úkonů v přijímacím řízení a podpora dalších činností při přijímacím řízení.

(2) Ministerstvo je správcem informačního systému o přijímacím řízení.

(3) Škola, ministerstvo nebo jím zřízená a pověřená osoba a uchazeči předávají údaje uvedené v prováděcím právním předpisu do informačního systému o přijímacím řízení a využívají údaje z něj.

(4) Škola, jejíž obor středního vzdělání je uvedený v přihlášce jako první v pořadí, předává údaje z přihlášky podané na tiskopisu do informačního systému o přijímacím řízení; ostatní školy, jejichž obory středního vzdělání jsou uvedeny v přihlášce, údaje potvrzují.

(5) Národní standard pro elektronické systémy spisové služby se na informační systém o přijímacím řízení nepoužije; to neplatí v případě transakčního protokolu.“.

6. V § 63 se slova „vzdělávání ve střední škole“ nahrazují slovy „oboru středního vzdělání“ a za slova „příslušného oboru“ se vkládá slovo „středního“.

7. § 64 včetně nadpisu zní:

„§ 64

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem

- a) termíny a způsob vyhlášení přijímacího řízení ředitelem školy,
- b) termín, náležitosti a postup podání přihlášky ke vzdělávání ve střední škole, včetně dokladů, které jsou její součástí,
- c) náležitosti, termín a formu zaslání pozvánky uchazeči ke konání přijímací zkoušky,
- d) další bližší podmínky organizace, náležitostí a průběhu přijímacího řízení,
- e) termíny konání přijímacích zkoušek,
- f) obsah a rozsah učiva a dovedností uchazečů ověřovaných při jednotné zkoušce,
- g) způsob zadávání, formu, délku trvání a organizaci jednotné zkoušky,
- h) způsob označování zadání jednotné zkoušky za informaci veřejně nepřístupnou a postup jejich zveřejňování, okruh osob oprávněných seznamovat se s informacemi veřejně nepřístupnými, pravidla ochrany informací veřejně nepřístupných,
- i) pravidla, rozsah, termíny, způsob a formu předávání údajů v informačním systému o přijímacím řízení mezi školou a ministerstvem nebo jím zřízenou a pověřenou osobou a způsob ochrany údajů v něm obsažených,
- j) pravidla pro uzpůsobení podmínek pro konání přijímací zkoušky uchazeče se speciálními vzdělávacími potřebami,
- k) pravidla pro určení školy, kde uchazeč koná jednotnou zkoušku,
- l) způsob a termín potvrzení výsledků vyhodnocení ředitelem školy v informačním systému,
- m) náležitosti a termín zveřejnění výsledků ředitelem školy,

n) termín, do kterého se uchazeč musí vzdát práva na přijetí v určitém kole, aby mohl podat přihlášku v dalším kole,

o) podrobnosti o přijímání do vyššího než prvního ročníku.“.

8. V § 83 odst. 1 se za slovo „obor“ vkládá slovo „středního“ a za slovo „oborů“ se vkládá slovo „středního“.

9. V § 83 odstavec 3 zní:

„(3) Na přijímací řízení do nástavbového studia se použijí ustanovení upravující přijímací řízení do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou, není-li dále stanoveno jinak. Součástí přijímacího řízení do nástavbového studia, nejde-li o obor vzdělání s talentovou zkouškou, je vždy jednotná zkouška podle § 60 odst. 2. Ředitel školy může dále stanovit školní přijímací zkoušku ověřující učivo dalších vzdělávacích oborů nebo vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče; obsah a formu přijímací zkoušky stanoví v souladu se společným základem rámcových vzdělávacích programů oborů středního vzdělání, na něž navazuje obor středního vzdělání nástavbového studia.“.

10. V § 84 odst. 1 a 2 a v § 85 odst. 1 a 2 se za slovo „oboru“ vkládá slovo „středního“.

11. V § 84 se na začátek odstavce 2 vkládá věta „Na přijímací řízení se použijí ustanovení upravující přijímací řízení do oborů středního vzdělání bez maturitní zkoušky, není-li dále stanoveno jinak.“.

12. V § 85 se na začátek odstavce 2 vkládají věty „Na přijímací řízení se použijí ustanovení upravující přijímací řízení do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou, není-li dále stanoveno jinak. Jednotná zkouška se nekoná.“ a slova „zdravotní způsobilosti“ se nahrazují slovy „kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním zdravotní způsobilosti, stanoví-li tak nařízení vlády upravující soustavu oborů vzdělání“.

13. V § 88 odst. 1 se slova „před splněním povinné školní docházky“ zrušují.

14. V § 88 odstavec 2 zní:

„(2) Na přijímací řízení ke vzdělávání v konzervatoři se použijí ustanovení upravující přijímací řízení do oborů středního vzdělání s talentovou zkouškou.“.

15. V § 172 odst. 8 se text „§ 60,“ zrušuje.

16. V § 182a odst. 1 písm. b) se za slovo „podle“ vkládají slova „§ 60g odst. 5 nebo“.

17. V § 183 odstavec 2 zní:

„(2) Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí ke vzdělávání, s výjimkou středního vzdělávání, se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným

registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam se zveřejňuje na veřejně přístupném místě ve škole a v případě základní a vyšší odborné školy též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to alespoň na dobu 15 dnů a obsahuje datum zveřejnění. Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, kterými se vyhovuje žádostem o přijetí ke vzdělávání, za oznámená.“.

18. V § 183 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 3 až 6.

19. V § 183c se text „§ 60b“ nahrazuje slovy „§ 59 až 61“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Pokud ředitel střední školy s oborem středního vzdělání bez talentové zkoušky vyhlásil první kolo přijímacího řízení pro školní rok 2024/2025 přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, může toto vyhlášení změnit do 31. ledna 2024. Pokud ředitel vyhlášení nezmění, považuje se dané vyhlášení za vyhlášení učiněné podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Informační systém o přijímacím řízení bude zpřístupněn nejpozději dne 15. ledna 2024.

3. K přihlášce uchazeče na obor středního vzdělání bez talentové zkoušky podané do 31. ledna 2024 se nepřihlíží. Ředitel dané střední školy tomuto uchazeči bez zbytečného odkladu sdělí informaci o důsledku podle věty první.

4. Uchazeč může podat přihlášku ke vzdělávání ve střední škole podle § 60a zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdříve 1. února 2024.

5. Ředitel střední školy s oborem středního vzdělání s talentovou zkouškou nebo ředitel konzervatoře, jejíž obor středního vzdělání je uveden v přihlášce podané do 30. listopadu 2023 jako první v pořadí, předá 27. února 2024 do informačního systému o přijímacím řízení chybějící údaje o uchazečích,

a) kteří podali přihlášku do oboru středního vzdělání s talentovou zkouškou nebo na konzervatoř do 30. listopadu 2023, a

b) u nichž není údaj o oboru nebo oborech středního vzdělání s talentovou zkouškou k tomuto dni v informačním systému o přijímacím řízení zadán;

ředitel údaje o oborech středního vzdělání s talentovou zkouškou zařadí na první nebo první dvě pozice v pořadí podle přihlášky podané do 30. listopadu 2023.

6. Ředitel střední školy s oborem středního vzdělání s talentovou zkouškou nebo ředitel konzervatoře uvedené v přihlášce na druhém místě údaje potvrdí 28. února 2024. Pokud ředitel školy údaje nepotvrdí, považují se za potvrzené.

7. Uchazeč, který podal přihlášku do oboru středního vzdělání s talentovou zkouškou nebo na konzervatoř do 30. listopadu 2023, má právo změnit pořadí všech oborů, do kterých se přihlásil, do 15. března 2024 podáním nové přihlášky podle § 60a zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Uchazeč v nové přihlášce nemůže změnit obor, do kterého se přihlásil. Ředitel školy, jejíž obor je uvedený na nové přihlášce jako první v pořadí, bez zbytečného odkladu předá informace o novém pořadí oborů do informačního systému o přijímacím řízení. Pokud uchazeč novou přihlášku nepodá, platí pořadí podle bodu 5.

8. Ředitel střední školy s oborem středního vzdělání s talentovou zkouškou nebo ředitel konzervatoře, jejíž obor středního vzdělání je uvedený v přihlášce jako první v pořadí, bez zbytečného odkladu uchazeči sdělí informaci o právu podle bodu 7. Uchazeč, který podal přihlášku způsobem podle § 60a odst. 3 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, obdrží sdělení prostřednictvím informačního systému o přijímacím řízení.

9. Termíny konání talentové zkoušky a zveřejnění výsledků talentové zkoušky a termíny školní přijímací zkoušky u oboru středního vzdělání s talentovou zkouškou a konzervatoře se v roce 2024 řídí podle dosavadních právních předpisů.

10. Ředitel školy s oborem vzdělání s talentovou zkouškou, kromě oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou, nebo ředitel konzervatoře do 15. února 2024 oznámí uchazeči výsledek školní přijímací zkoušky, pokud se konala, a přijímacího řízení a informaci, na kterém místě by se uchazeč v rámci přijímacího řízení umístil, pokud splnil kritéria přijímacího řízení, a to zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem na veřejně přístupném místě ve škole a způsobem umožňující dálkový přístup.

11. Přijímací řízení do oborů středního vzdělání s talentovou zkouškou nebo konzervatoří pro školní rok 2024/2025, včetně vyhodnocení, na kterou školu uchazeč bude přijat, se dokončí podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

Čl. III

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání.
2. Část čtvrtá vyhlášky č. 243/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky.
3. Část první vyhlášky č. 244/2018 Sb., kterou se mění vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 243/2017 Sb., a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

4. Část druhá vyhlášky č. 233/2020 Sb., o některých zvláštních pravidlech pro vzdělávání v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii koronaviru SARS CoV-2.
5. Část čtvrtá vyhlášky č. 200/2021 Sb., kterou se mění některé vyhlášky v souvislosti se stanovením oborů vzdělání, ve kterých lze získat střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou.

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu

V současné době mohou uchazeči v přijímacím řízení do prvních ročníků středního vzdělávání podat maximálně dvě přihlášky (až čtyři v případě podávání přihlášek do oborů vzdělání s talentovou zkouškou). Tyto přihlášky jsou podávány v listinné podobě nebo prostřednictvím datové schránky nebo e-mailem s elektronickým podpisem. V současnosti není podávání přihlášky elektronicky fakticky využíváno z důvodu nutnosti konvertovat přílohy a z důvodu nutnosti podpisu i samotného uchazeče.

Po přijetí ke střednímu vzdělávání (rozhodnutí ředitele školy) musí uchazeč svůj úmysl se vzdělávat potvrdit odevzdáním zápisového lístku do 10 pracovních dnů od rozhodnutí o přijetí. Tím vzniká dlouhá doba nejistoty pro uchazeče, kteří nebyli přijati, ale umístili se v pořadí výsledků přijímacího řízení bezprostředně pod přijatými uchazeči v sestupném pořadí. Ti nejlepší uchazeči jsou obvykle přijati na všechny zvolené školy, čímž (do doby odevzdání zápisového lístku) „blokují“ místa dalším úspěšným uchazečům, kteří jsou nepřijati. Celý proces přijímacího řízení se tak stává zdoluhavý, nepřehledný a způsobuje nejistotu těm, kteří jsou přijímáni až po náhradním termínu a na odvolání.

2. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a dopad navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Procesní úprava přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebyla po stránce způsobu podávání přihlášek ke střednímu vzdělávání zásadně měněna takřka 20 let. V České republice ale i na úrovni Evropské unie se v mezidobí zásadně posílil proces zavádění využívání digitálních technologií jak ve státní správě, tak i v nejrůznějších dalších oblastech života společnosti. S rozvojem informačních technologií je možné přistoupit i k digitalizaci přijímacího řízení, která ho zásadním způsobem zjednoduší, zpřehlední, usnadní a zpřívětíví jak uchazečům, případně jejich zákonným zástupcům, ale i středním školám, a to jak do oborů vzdělání s výučním listem, tak zejména do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou, ve kterých je součástí přijímacího řízení jednotná zkouška. Přijímací řízení ke střednímu vzdělávání ve školním roce 2022/2023 ukázalo na nezbytnost řešení této situace v co nejkratší době, tedy již pro přijímací řízení ve školním roce 2023/2024.

Současně se zavedením elektronické přihlášky je třeba upravit systém tak, aby uchazeč mohl být automaticky přijat do zvolené školy dle svých preferencí a zároveň výsledků v přijímacím řízení. Zrušuje se tedy podávání zápisových lístků a uchazeči budou přijímáni automaticky na základě výsledků přijímacího řízení podle toho, v jakém preferenčním pořadí označili na přihlášce střední školy (obory vzdělání ve školách). Tím se systém přijímacího řízení zrychlí

a zpřehlední. Zároveň se rozšiřuje počet podaných přihlášek pro první a druhé kolo přijímacího řízení do prvního ročníku středního vzdělávání ze dvou na tři. Přijímání ke střednímu vzdělávání bude probíhat přiřazováním systémem na školu nejvýše v pořadí, na kterou je uchazeč dle svých výsledků přijat. Toto rozřazení proběhne společně pro řádný i náhradní termín zkoušek. Tak se eliminuje období nejistoty uchazečů, jejich zákonných zástupců, ale i přijímajících škol, kdy nebylo zřejmé, zda uchazeči byli přijati či přijatí budou, zda na školu nastoupí či nikoliv.

Nově budou tímto způsobem podle stejného schématu řešena první dvě kola přijímacího řízení, třetí a další kola budou již v gesci jednotlivých středních škol obdobně, jak tomu v dalších kolech přijímacího řízení bylo doposud.

Navrhovaný zákon nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a rovněž se nijak netýká rovnosti mužů a žen, neboť mezi nimi nijak nerozlišuje.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopady na životní prostředí

Financování dodávky Informačního systému elektronické přihlášky (dále jen „ISep“) proběhne z Fondu reprodukce majetku Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále jen „Centrum“) v roce 2024 (předpoklad cca 4 až 6 milionů Kč).

Financování provozu ISep bude realizováno z provozních prostředků Centra bez požadavku na navýšení stávajícího rozpočtu (předpoklad cca 1 až 1,5 milionu Kč ročně). Dopady do ostatních veřejných rozpočtů nejsou předpokládány, naopak jsou předpokládány celkové úspory do časových i finančních rozpočtů rodin všech uchazečů o střední vzdělávání. Sociální dopady předpokládáme proto zavedením této novelizace pozitivní. Pro uchazeče ze sociálně znevýhodněného prostředí, kteří nemají možnost podat přihlášku prostřednictvím elektronického systému, bude zachována původní možnost podávání přihlášky v listinné podobě.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Podstatnou změnou je digitalizace procesu přijímacího řízení.

Neexistuje povinná školní docházka do střední školy a stejně tak neexistuje nárok na přijetí do střední školy.

Přesto si jsou však předkladatelé vědomi významu středoškolského vzdělání pro občany a toho, že by povinnost podat přihlášku výhradně online mohla znamenat pro některé skupiny uchazečů bariéru pro přijetí do střední školy.

Z toho důvodu návrh zákona zachovává i možnost podat přihlášku listinně bez využití informačního systému. Uchazeč se může sám rozhodnout, že přihlášku podá listinně. V takovém případě i ředitel školy bude písemnosti doručovat mimo informační systém (typicky poštou). Zároveň se zachovává i forma zveřejnění na přístupném místě ve škole.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh novely zákona se nedotýká práva EU, nejedná se o transpoziční novelu, ani nedochází k adaptaci či implementaci předpisů EU. Rovněž se předmět novely netýká ani judikatury soudních orgánů EU. Návrh novely zákona je tak s právem EU plně slučitelný.

Návrhem zákona není do právního řádu České republiky implementováno právo EU a návrh není s právem EU v rozporu.

6. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona plně respektuje povinnost chránit právo každého na vzdělání, které je zakotveno v řadě dokumentů mezinárodního práva i práva EU.

7. Zhodnocení souladu návrhu se zásadami pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy

Návrh zákona je digitálně přívětivou legislativou, neboť umožní digitální podobu celého procesu přijímacího řízení (vyjma vlastního testování, kde je nezbytná osobní účast uchazečů).

8. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Předkladatelé navrhují, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení. Záměrem je uplatnit navržená pravidla již na následující přijímací řízení (přijímací řízení konaná v 1. polovině roku 2024). Přijímací řízení ke střednímu vzdělávání podle dosavadní právní úpravy vytváří nejistotu a společně se systémem dvou přihlášek nevyužívá zcela potenciál uchazečů. Současná pravidla nutí uchazeče do volby nikoliv pro něj ideální školy či oboru, ale do volby taktické. Nová pravidla vytvoří možnost uchazečů ve větší míře volit takové obory středního vzdělání, o které mají skutečný zájem, a zároveň odbourávají období nejistoty uchazečů ohledně jejich nepřijetí nebo přijetí. Ředitelé škol i uchazeči potřebují mít co nejdříve postaveno na jisto, jaká pravidla budou platit. Proto je vhodné přijmout novou právní úpravu již v prvním čtení, aby se aplikovala již na následující přijímací řízení a aby co nejdříve byla vyhlášena ve Sbírce zákonů.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

K bodu 1 (§ 59 až § 60g)

K § 59

V odstavci 1 se upřesňuje formulace ke zdravotní způsobilosti doplněním odkazu na jiný právní předpis – zdravotní způsobilost se vyžaduje pouze u těch oborů vzdělání, kde to stanoví nařízení vlády.

Odstavec 2 se přebírá ze stávající právní úpravy.

Odstavec 3 výslovně upravuje definici oboru vzdělání vycházejícího ze stávající praxe. Uchazeč nepodává přihlášku do určitého oboru jako celku, nýbrž do oboru v určité škole, s určitým zaměřením školního vzdělávacího programu a s určitou formou vzdělávání. Tedy uchazeč může například podat přihlášku do dvou stejných oborů vzdělání ve stejné škole lišící se toliko zaměřením školního vzdělávacího programu nebo formou vzdělání. Ustanovení je významné z pohledu započítávání do limitu počtů přihlášek.

Každá taková přihláška se započítává do limitu 3 (resp. 5 včetně talentových oborů vzdělání) přihlášek. Do tohoto počtu se započítávají i přihlášky do konzervatoří a nástavbového a zkráceného studia.

K § 60

Zachovává se princip, že přijímací řízení do prvního ročníku se uskutečňuje v jednotlivých kolech a že kritéria vyhláší ředitel školy. O vyhlášení rozhoduje ředitel školy podle volné kapacity. Vymezení oborů, ve kterých se koná jednotná zkouška, se nemění.

K § 60a

V odstavci 1 se zvyšuje počet přihlášek, které může uchazeč podat do prvního kola přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání, ze dvou na tři. Zachovává se možnost dále podat dvě přihlášky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.

Odstavec 2 se přebírá ze stávající právní úpravy. Ruší se podpis nezletilého uchazeče na přihlášce (viz odstavec 4).

Odstavec 3 promítá změnu spočívající v digitalizaci přijímacího řízení.

V písmenu a) se zavádí nová možnost podat plně elektronickou přihlášku. Pojem „prokázání totožnosti s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci“ se přebírá z § 2 zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, ve znění pozdějších předpisů. Daná osoba se kvalifikovaným způsobem přihlásí do informačního systému a v něm dále postupuje. Blíže viz odůvodnění k § 60c.

V písmenu b) se zavádí nová možnost podání přihlášky pro osoby bez elektronické identifikace. Blíže viz odůvodnění k § 60d.

V písmenu c) se zachovává stávající možnost podání přihlášky na papírovém tiskopisu.

Všechny formy jsou rovnocenné a uchazeč může zvolit, kterou využije.

Odstavec 4: Dosavadní podpis uchazeče se nahrazuje čestným prohlášením podávající osoby. Platí, že podávající osoba nesmí podat přihlášku proti vůli samotného uchazeče, a to u všech forem přihlášky.

Odstavec 5 nově stanoví, že stačí prosté kopie dokladů. Není tak nutné provádět autorizovanou konverzi. Ředitel školy může kdykoliv vyzvat účastníka k předložení originálu nebo úředně ověřené kopie dokladu. Typicky tak ředitel učiní v případě pochybností o pravosti prosté kopie dokladu. Ředitel školy je v souladu s § 2 odst. 3 správního řádu povinen šetřit práva dotčených osob. Pokud by účastník výzvě nevyhověl, považuje se skutečnost dokládána tímto dokladem za neprokázanou.

Odstavec 6 stanoví odchylku proti obecné úpravě v § 16 odst. 2 správního řádu. Pokud účastník předloží doklad v cizím jazyce, obecně stačí prostý překlad provedený například samotným uchazečem nebo jeho zástupcem. Teprve na výzvu ředitele školy je účastník řízení povinen předložit úředně ověřený překlad. Pokud by účastník řízení výzvě nevyhověl, považuje se skutečnost za neprokázanou.

K § 60b

Nově se stanoví, že uchazeč v přihlášce uvede pořadí škol, v jakém preferuje své přijetí. Pokud dosáhne takového výsledku u školy první v pořadí, zaniká mu právo být přijat do další školy v pořadí. Tím na jednu stranu se zásadně zvyšuje průchodnost přijímacího procesu, na druhou to klade důraz na co nejpečlivější výběr oboru vzdělání již při podání přihlášky. Po uplynutí termínu pro podání přihlášky již nelze pořadí oborů žádným způsobem změnit. Odstavec 3 je zvláštní právní úprava vůči § 41 správního řádu.

K § 60c

Ustanovení upravuje plně digitalizovanou formu podání přihlášky.

Odstavec 1 stanoví, že uchazeč (po autentizovaném přihlášení) vyplní jeden formulář přihlášky. K němu nahraje potřebné přílohy (vysvědčení, diplomy z olympiád, doporučení ze školského poradenského zařízení, doklad o zdravotní způsobilosti, podle toho, co vyžaduje k danému oboru středního vzdělání právní předpis nebo kritéria vyhlášená ředitelem školy). Přílohy nahraje ve formě prostých kopií, dostačuje tedy i naskenovaná podoba nebo fotografie. Potvrzením přihlášky je přihláška podána do všech škol. Informační systém zajistí předání všem příslušným ředitelům.

Odstavec 2 zakládá řediteli školy povinnost činit úkony prostřednictvím informačního systému. Tato povinnost se neuplatní v případě, kdy uchazeč sdělí řediteli školy, že nechce, aby ředitel činil úkony tímto způsoby. Na základě tohoto sdělení bude napříště ředitel školy doručovat běžným způsobem (datovou schránkou, poštou atd.). Toto ustanovení pokrývá tedy i situace, kdy uchazeč ztratí možnost elektronické identifikace (např. zruší bankovní účet a tím přijde o bankovní identitu; je mu odcizen občanský průkaz aj.).

Věta druhá je speciální ustanovení vůči § 5 až 11 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů, které jinak vyžaduje elektronický podpis nebo elektronickou pečeť pro úkon, který činí veřejnoprávní podepisující. Není tedy nezbytné, aby si ředitelé škol zařizovali elektronický podpis ani elektronickou pečeť. Věrohodnost je zajištěna prostřednictvím informačního systému.

Odstavec 3 je speciální právní úprava vůči správnímu řádu. Stanoví se podrobnosti k doručování informačním systémem. Takové doručování je na úrovni doručení do vlastních rukou. Dokument je doručen okamžikem přihlášení do systému. Zavádí se fikce doručení (obdobná jako v případě datových schránek) – pokud se osoba nepřihlásí do 10 dnů od

zpřístupnění dokumentu v systému, desátým dnem je dokument doručen. Není rozhodné, zda se osoba s dokumentem skutečně seznámila.

Odstavec 4 umožňuje uchazeči činit podání v informačním systému. Na rozdíl od ředitele školy nejde o povinnost, uchazeč tedy může činit podání i jiným způsobem (poštou, datovou schránkou apod.). Pojem „úkon“ je použit v návaznosti na § 8 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení se úkon považuje za podepsaný na základě toho, že byl učiněn v informačním systému. Uchazeč tedy nepotřebuje elektronický podpis.

Odstavec 5 upravuje okamžik doručení podání uchazeče v informačním systému. Tímto dnem je den potvrzení bez ohledu na to, kdy skutečně je řediteli školy podání doručeno. Jde o podobnou úpravu jako u datových schránek.

K § 60d

Ustanovení upravuje částečně digitalizovanou formu podání přihlášky.

V tomto režimu není třeba prokázání totožnosti s využitím elektronické identifikace. Osoba vyplní webový formulář, bez nutnosti přihlašovat se do systému, a nahraje přílohy. Údaje a přílohy se uloží do informačního systému a vygeneruje se výpis s jedinečným identifikačním kódem. Osoba si výpis vytiskne v potřebném počtu kopií a odešle běžným způsobem do všech příslušných škol.

Přihláška je podána odesláním vytisknutého a podepsaného výpisu, nikoliv samotným zadáním dat do informačního systému.

Ředitel školy následně zadá do informačního systému kód, kterým spáruje výpis se zadanými daty a přílohami, které se mu zpřístupní.

K § 60e

Odstavec 1 ponechává možnost podat přihlášku způsobem podle dřívějších právních předpisů v listinné podobě na stanoveném tiskopise. I v tomto případě je nutné tiskopis zaslat do všech příslušných škol.

Odstavec 2 stanoví povinnost uchazeči uvést na všech tiskopisech shodné pořadí oborů vzdělání. Nedodržení této povinnosti je podstatná vada žádosti, která brání jejímu projednání a může vést k zastavení řízení a nepřijetí uchazeče do žádné školy.

K § 60f

Odstavce 1 a 2 upravují možnost dodatečného doložení zákonných dokladů nezbytných pro přijetí ke vzdělávání do prvního ročníku středního vzdělávání. Uchazeči v době přijímacího řízení nemají obvykle doklad o splnění povinné školní docházky, neboť příslušný školní ročník bude ukončen až 30. června, rovněž uchazeči o nastavbové studium nemají v mnoha případech splněn potřebný stupeň vzdělání. Je však třeba stanovit, že bez jeho následného doložení před nástupem do školy (standardně 1. září následujícího školního roku) nebude přijetí platné. Totéž platí i pro doložení úspěšného ukončení příslušného ročníku (např. 5. a 7. ročník ZŠ) při přijímání na víceletá gymnázia nebo konzervatoře.

Odstavce 3 a 4 upravují možnost dodatečného doložení dokladů prokazujících splnění přijímacích kritérií vyhlášených ředitelem školy. Jde o kritéria typu hodnocení na vysvědčení,

olympiády, školní přijímací zkouška (přichází v úvahu např. v případě, kdy ŠPZ má formu např. předložení portfolio). Pokud uchazeč doklad nepředloží, bude to pro něj mít důsledek, že nedostane v daném kritériu žádné body (typicky bude mít 0 bodů), ale stále může v přijímacím řízení uspět, pokud získá dostatek bodů v ostatních kritériích.

Zároveň jde o zvláštní právní úpravu vůči § 41 správního řádu.

K § 60g

Stanovení obsahu a formy jednotné zkoušky je přesunuta z původního znění § 60b z důvodu nové formální úpravy přijímacího řízení v zákoně. Zrušuje se stanovení období konání přijímací zkoušky, nově bude stanoveno prováděcím právním předpisem.

K bodu 2 (§ 60h až 60n)

K § 60h

Odstavec 1 zakotvuje, že každý uchazeč, který se hlásí alespoň do jednoho oboru vzdělání s maturitní zkouškou, má právo konat dva termíny jednotné zkoušky.

Odstavec 2 se přebírá z dosavadní právní úpravy a zachovává právo uchazeče konat přijímací zkoušku v náhradním termínu, pokud se z objektivních důvodů nemohl účastnit přijímací zkoušky v termínu řádném a byl z tohoto termínu omluven v souladu se zákonem. Nově tímto důvodem může být i konání jiné přijímací zkoušky.

Odstavec 3 představuje právo zadávajícího učitele vyloučit z konání přijímací zkoušky uchazeče, který vážně nebo opakovaně narušuje průběh zkoušky. Obdobná úprava zatím u přijímacího řízení, na rozdíl od maturitních zkoušek, chybí. Záznam o vyloučení uchazeče včetně důvodu vyloučení bude učiněn do aktuálně používané dokumentace týkající se přijímání v souladu s § 28 odst. 1 písm. c).

K § 60i

Upravuje se způsob hodnocení výsledků přijímacího řízení. U oborů vzdělání s maturitní zkouškou zůstává zachován minimální poměr podílu jednotné zkoušky na celkovém hodnocení uchazeče v poměru nejméně 60 %, u oboru Gymnázium se sportovní přípravou nejméně 40 %. Hodnocení předchozího vzdělávání přestává být povinnou součástí kritérií, zůstává jako možnost. Dále se stanovuje možnost stanovit hranici úspěšnosti kromě jednotlivých zkoušek i za celkové hodnocení.

K § 60j

Odstavec 1 stanoví, že ředitel školy zadá do informačního systému pořadí uchazečů. Ředitel školy vyjde z předaných výsledků jednotné zkoušky a zároveň vyhodnotí svá vlastní kritéria. Takto získané pořadí zadá do informačního systému o přijímacím řízení.

Odstavec 2 vychází ze stávající úpravy a stanoví, že pokud nelze přijmout všechny úspěšné uchazeče, záleží na jejich pořadí podle přijímacích kritérií.

Odstavec 3 navazuje na § 60b a stanoví vlastní důsledky prioritizace pro případ, že by se uchazeč umístil u více oborů vzdělání na místě, které by opravňovalo k přijetí. V takovém

případě platí, že uchazeč bude přijat pouze do jediného z těchto oborů vzdělání, a to do toho, který v přihlášce nejvíce upřednostnil (který je v přihlášce na nejvyšším pořadí z těch oborů, ve kterých byl úspěšný). Do ostatních méně upřednostněných oborů vzdělání nebude uchazeč přijat. Budoucí čas je užít z důvodu, že právní účinky bude mít teprve zveřejnění seznamu ředitelem školy podle odstavce 5. Uchazeč nemůže v této fázi měnit pořadí oborů. Jediný způsob, jak zvrátit přijetí v prvním kole celkově, je vzdání se práva na přijetí do daného oboru středního vzdělání (§ 60k); nebude tak přijat v prvním kole do žádného oboru středního vzdělání a může se účastnit kola druhého.

Příklad: Uchazeč se hlásí do tří středních škol a v přihlášce uvedl prioritu: 1. Gymnázium A, 2. Obchodní akademie B, 3. Střední odborná škola C. Uchazeč je úspěšný u všech přijímacích zkoušek a umístí se na místě, které by ho opravňovalo k přijetí do všech tří škol. Uchazeč je tedy přijat do Gymnázia A a do ostatních škol je nepřijat.

Odstavec 4 stanoví, že o výsledku „vyhodnocení“ priorit, které provede informační systém, dostanou ředitelé škol informaci.

Odstavec 5 stanovuje, že ve vyhlášce bude stanoven jednotný termín zveřejnění výsledků přijímacího řízení všemi středními školami. Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí bude uchazečům oznámeno zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam bude obsahovat taktéž jednotlivá hodnocení přijímací zkoušky. Nově se stanoví, že se zveřejňují pod registračním číslem i nepřijatí uchazeči. Ředitel školy musí zajistit zveřejnění na veřejně přístupném místě ve škole a v informačním systému, a to ve stejný den.

Odstavec 6 stanoví odchylku od správního řádu, že se nebude vyhotovovat rozhodnutí o přijetí či nepřijetí v písemné formě podle správního řádu. Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí se nebude ani vyhlášovat a zaznamenávat do spisu (odchylka od § 67 odst. 2 části věty za středníkem správního řádu). Spis však musí obsahovat seznam podle odstavce 5, aby každý jednotlivý spis obsahoval informaci o výsledku správního řízení o přijetí.

Odstavce 5 a 6 se nevztahují na jiná rozhodnutí (která mají typicky formu usnesení), např. usnesení o zastavení řízení. Tato rozhodnutí se vyhotovují a doručují způsobem podle § 60c odst. 2, resp. podle běžné právní úpravy.

Odstavce 5 a 6 představují zvláštní právní úpravu vůči správnímu řádu. Rozhodnutí ve formálním smyslu se v obvyklé podobě nevyhotovuje. Seznam pak představuje zvláštní formu rozhodnutí, proti kterému může uchazeč podat odvolání.

V této souvislosti je podstatné, že se stanoví náležitosti seznamu, který obsahuje jednotlivá hodnocení přijímací zkoušky a přijímacích kritérií. Uchazeč se tedy dozví všechny podstatné informace ze seznamu. Seznam fakticky obsahuje údaje, které dnes ředitelé škol uvádějí do rozhodnutí o nepřijetí.

Podle nové právní úpravy zůstává uchazeči zachováno právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Pokud by uchazeč upozornil na pochybení, je zde ještě prostor k nápravě. Zároveň se zachovává i možnost odvolání, u kterého se předpokládá minimální využití, neboť většina uchazečů již bude přijata (a budou vědět kam) a odpadá podávání zápisových lístků a „přijímání na odvolání“. Institut odvolání tak bude sloužit svému původnímu účelu, tj. nápravě případných pochybení.

Podle údajů Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání se k přijímacímu řízení v zimním a jarním období 2023 přihlásilo 89 700 uchazečů.¹ Rozšíření počtu přihlášek o jednu přihlášku

¹ <https://prijimacky.cermat.cz/aktuality/85-aktuality/343-jpz-pocty-uchazecu-prihlasek-2023>

povede k důsledku, že v systému se zvýší počet rozhodnutí o nepřijetí o až 90 000. Případně další navýšení počtu přihlášek (na 4, 5) pak bude znamenat další masivní navýšení počtu rozhodnutí o nepřijetí. Zvládnutí této agendy by při zachování stávajících postupů (doručování písemných rozhodnutí) znamenalo nutnost výrazného navýšení personálu a s tím související značné rozpočtové dopady.

Nadto drtivá většina rozhodnutí o nepřijetí je pouze informativní, protože uchazeč bude přijat na jinou školu, kterou si zvolil. O to více to bude platit v novém systému s prioritizací, kde mnoho rozhodnutí o nepřijetí bude důsledkem toho, že uchazeč byl přijat na školu s vyšší prioritou.

K § 60k

Zcela nově se upravuje možnost vzdát se práva na přijetí do daného oboru středního vzdělání. To souvisí s celkovou změnou přijímacího řízení. Namísto zdlouhavého způsobu odevzdání zápisového lístku, který protahoval přijímací řízení dříve, nově bude zřejmé podle § 60j, do které školy a oboru vzdělání byl uchazeč přijat. Umožňuje se však uchazečům se rozhodnout, že nebudou obor, do kterého byli přijati, studovat a otevřou si možnost hlásit se v daném roce v rámci dalších kol ještě do jiné oboru středního vzdělání, respektive do jiné střední školy. Vzdáním se práva na přijetí do daného oboru středního vzdělání se uchazeč neposouvá v právu na přijetí do školy a oboru vzdělání uvedené v přihlášce v nižším pořadí v daném kole. Uchazeč, který se vzdal práva na přijetí, v daném kole přijímacího řízení není vůbec přijat. Může se však účastnit dalších kol přijímacího řízení. Dané místo, které měl ve škole, se tedy uvolňuje bez možnosti na něj přijmout uchazeče níže v celkovém pořadí, ale škola jej může obsadit v případných dalších kolech přijímacího řízení.

K § 60l

Odstavec 1 zachovává lhůtu pro podání odvolání v délce 3 pracovních dnů. Nově i v případě rozhodnutí o nepřijetí se začátek lhůty váže na zveřejnění seznamu (protože rozhodnutí o přijetí i nepřijetí se nezasílá, viz § 60j).

Odstavec 2 stanoví odchylku od obecného postupu. Nově se předpokládá podávání pouze malého počtu odvolání, a to v případě pochybení v řízení.

Pojem „opravných a podobných prostředků“ znamená jak odvolání, tak i přezkumné řízení, obnovu řízení, nové řízení.

Formulace „v důsledku“ pak zohledňuje skutečnost, že další postup se různí – uchazeč může být po podání odvolání přijat jak autoremedurou, tak i rozhodnutím krajského úřadu, nebo na základě zrušení a vrácení krajským úřadem posléze rozhodnutím ředitele školy. K přijetí uchazeče samozřejmě může dojít i bez jeho podnětu z moci úřední.

K § 60m

Ustanovení upravuje druhé kolo přijímacího řízení.

Odstavec 1 stanoví, že školní nebo talentová zkouška se koná pouze v jednom termínu. Náhradní termín školní ani talentové zkoušky se nekoná.

Odstavec 2 přináší podstatnou změnu, že ředitel školy u oboru vzdělání s maturitní zkouškou nově musí zohlednit výsledky jednotné zkoušky. Uchazeč, který jednotnou zkoušku nekonal,

se nemůže hlásit do oboru vzdělání s maturitní zkouškou v druhém kole. Tento uchazeč se může hlásit v druhém kole na nematuritní obor nebo v třetím kole na ty obory vzdělání, které nebudou jednotnou zkoušku vyžadovat.

Odstavec 3 stanoví podmínky pro možnost podat přihlášku do druhého kola. Musí se jednat o uchazeče, který nebyl přijat v prvním kole (protože neuspěl nebo se neúčastnil), nebo se vzdal práva na přijetí (pokud uspěl). Vzdání se práva na přijetí do daného oboru středního vzdělání musí uchazeč učinit v termínu určeném vyhláškou.

Jinak se postupuje obdobně jako v prvním kole, včetně prioritizace, tří možných způsobů podání přihlášky, omezení počtu tří přihlášek, jednotného zveřejnění výsledků aj.

K § 60n

Ustanovení upravuje třetí a další kola přijímacího řízení.

Třetí a další kola přijímacího řízení zůstávají výlučně v kompetenci ředitele školy včetně jeho kritérií. Je tedy zachována obdobná právní úprava jako podle dřívějších předpisů. Přihlášky se neumožňuje podávat prostřednictvím elektronického systému (plně digitalizovanou formou podání přihlášky ani výpisem).

Odstavec 3 nově vymezuje uchazeče, který se může hlásit do třetího a dalšího kola přijímacího řízení. Jedná se o uchazeče, který nebyl přijat v žádném předchozím kole přijímacího řízení do žádného oboru středního vzdělávání a uchazeče, který se vzdal práva na přijetí.

Odstavec 4 stanoví, že rozhodnutí se vyhotovuje písemně. Neoznamuje se tedy vyvěšením seznamu.

Odstavec 5 stanovuje lhůty pro potvrzení úmyslu se vzdělávat přijatým uchazečem, a to nikoli prostřednictvím zápisového lístku, ale prostým (typicky písemným) vyjádřením. Tato povinnost se neuplatní v případě, že uchazeč je přijat v důsledku odvolání nebo jiného prostředku; v tomto případě uchazeč do tohoto oboru středního vzdělání může nastoupit jak bez potvrzení úmyslu, tak i pokud již úmysl potvrdil jinde.

Oproti prvnímu kolu jsou zde výrazné odchylky. Kromě již zmíněných se nekoná jednotná přijímací zkouška, není jednotný termín zveřejnění.

K bodu 3 (nadpis § 61)

Legislativně technická změna spočívající v doplnění nadpisu.

K bodu 4 (§ 61)

Legislativně technická změna, která rozšiřuje aplikaci postupu pro standardní přijímací řízení i na přijímání do prvního ročníku šestiletého a osmiletého gymnázia v souladu s rozšířením úpravy přijímacího řízení do více ustanovení.

K bodu 5 (§ 62)

Zakotvuje se informační systém o přijímacím řízení.

Odstavec 4 se týká přihlášek na tiskopisech. V takovém případě údaje do informačního systému zadává škola první v pořadí, ostatní školy údaje kontrolují.

Odstavec 5 stanoví výjimku, že na informační systém se nepoužije Národní standard pro elektronické systémy spisové služby. Z něj se použije pouze transakční protokol², což je podstatné mj. pro pozdější uchování dokumentů ve správním spise a zajištění věrohodnosti.

K bodu 6 (§ 63)

Legislativně-technická změna za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 7 (§ 64)

Rozšiřuje se zmocnění pro vydání prováděcího právního předpisu. Ze značné části se vychází ze stávajícího zmocnění.

Písmeno a) přesouvá do vyhlášky veškeré termíny přijímacího řízení, které je nutné upravovat legislativně.

Písmeno h) upravuje ochranu informací veřejně nepřístupných. V části „způsob označování zadání jednotné zkoušky za informaci veřejně nepřístupnou“ se přebírá stávající zmocnění, v části „a postup jejich zveřejňování, okruh osob oprávněných seznamovat se s informacemi veřejně nepřístupnými“ jde o nové zmocnění, které však již v obdobné podobě existuje pro konání maturitních zkoušek, a v části „pravidla ochrany informací veřejně nepřístupných“ jde o zcela nové zmocnění, které pokryje případné problémy při úniku informací a umožní, aby ministerstvo nebo jím zřízená a pověřená osoba určily způsob řešení situace.

Písmeno i) předpokládá nastavení pohybu údajů v informačním systému.

Písmeno k) dává zmocnění pro určení školy, kde uchazeč koná jednotnou zkoušku. Nově je nezbytné připravit podrobnou právní úpravu, protože došlo ke zvýšení počtu přihlášek na tři, ale zůstávají dva termíny pro konání jednotné zkoušky. Toto zahrne i problematiku Gymnázií se sportovní přípravou, ve kterých se konání jednotné zkoušky předpokládá pouze tehdy, když se uchazeč hlásí jen do tohoto oboru.

K bodu 8 až 12 (§ 83 až 85)

Na přijímací řízení do nástavbového a zkráceného studia se vztahují ustanovení pro přijímací řízení v § 59 až 62. Případné odchylky jsou ponechány. Zároveň se provádí legislativně-technické úpravy.

K bodu 13 (§ 88 odst. 1)

Ustanovení se uvádí do souladu s § 59. Nezáleží na tom, kdy uchazeč dosáhne základního vzdělání.

² Bod 1.45 Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby: „Transakční protokol je úplný soubor informací o operacích provedených v informačním systému spravujícím dokumenty, které ovlivnily nebo změnily informační systém spravující dokumenty, entity a jejich metadata. Tyto informace umožňují dohledání, identifikaci, rekonstrukci a kontrolu těchto operací, stavu entit v minulosti a činnosti uživatelů. Transakční protokol je základní prvek důvěryhodnosti informačního systému spravujícího dokumenty. Obsah transakčního protokolu za časové období je ztvárněn do samostatného dokumentu.“ Dostupné z <https://www.mvcr.cz/soubor/vestnik-mv-castka-c-42-2023.aspx>.

K bodu 14 (§ 88 odst. 2)

Sjednocuje se přijímání ke vzdělávání v konzervatoři s přijímacím řízením do oborů středního vzdělání s talentovou zkouškou, čímž se nově konzervatoři umožňuje rozšířit přijímací zkoušku o další kritéria obdobně, jako je tomu u oborů vzdělání s talentovou zkouškou.

K bodu 15 (§ 172)

V odstavci 8 se ruší přiměřené použití § 60. Stávající obsah ustanovení § 60 byl změněn a přesunut do několika jiných ustanovení. Nově se na přijímací řízení do škol zřízených jinými ministerstvy plně vztahuje obecná úprava přijímacího řízení. Přiměřené použití některých ustanovení v tomto případě není opodstatněné.

K bodu 16 (§ 182a)

Legislativně-technická úprava spočívající v doplnění odkazu.

K bodu 17 (§ 183 odst. 2)

Z ustanovení jsou vypuštěny střední školy, u kterých je seznam nově upraven v jiných ustanoveních. Důsledkem změn je i zrušení zveřejňování seznamem pro třetí kola přijímacího řízení a do vyššího ročníku střední školy, kde se bude rozhodnutí doručovat podle správního řádu. Zároveň se ruší část ustanovení týkající se zápisových lístků.

K bodu 18 (§ 183 odst. 3)

Odstavec se ruší, protože tento postup již není opodstatněný vzhledem k prioritizaci.

K bodu 19 (§ 183c)

Legislativně-technická oprava odkazu.

K čl. II

Stanoví se přechodná ustanovení v souvislosti s dokončením informačního systému. Dále se stanoví postup při podávání přihlášek do oborů středního vzdělání s talentovou zkouškou a do konzervatoří. Do těchto oborů uchazeči podávají přihlášku za podmínek dle dosavadní právní úpravy, tj. zejména podle dosavadního § 62 školského zákona a podle dosavadní vyhlášky č. 353/2016 Sb. Přihláška se podává v termínu do 30. 11. 2023. Dosavadní právní úpravou se řídí také termíny konání talentové zkoušky, zveřejnění výsledků talentové zkoušky a termíny školní přijímací zkoušky. Dokončení přijímacího řízení se řídí novou právní úpravou. Z toho důvodu je nezbytné přechodné ustanovení.

K čl. III

Zrušuje se dosavadní vyhláška o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání.

K čl. IV

Účinnost zákona se stanoví na 1. ledna 2024.

V Praze dne 27. 9. 2023

Mgr. Jan Berki, Ph.D., v. r.

PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D., v. r.

Mgr. Jana Berkovcová, v. r.

Mgr. Zdeněk Kettner, v. r.

Mgr. Pavel Klíma, v. r.

Mgr. Bc. David Šimek, MBA, v. r.

Mgr. Renáta Zajíčková, v. r.